

Действие,
съфинансирано от
Европейската комисия

СДРУЖЕНИЕ „ДОБРУДЖАНСКО АГРАРНО И БИЗНЕС УЧИЛИЩЕ“ /ДАБУ/

ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ:

ОСП за устойчив растеж: Мисията възможна

Оптимизиране на екологичната устойчивост и икономическата жизнеспособност на селското стопанство чрез прилагането на ОСП в българо-румънския трансграничен регион

Договор № AGRI-2016-0198

ОБУЧИТЕЛЕН СЕМИНАР

за разясняване на новите аспекти от

Общата селскостопанска политика (ОСП) на Европейския съюз 2014 - 2020

Същност на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз – принципи, цели, инструменти

**Маринела Георгиева,
Главен експерт,
НСЗЗ – офис Добрич**

15 - 16 декември 2016г.

ГР. ДОБРИЧ

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия. Тази публикация отразява единствено мнението на автора и Европейската комисия не отговаря за съдържанието на информацията.

Същност на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз

Общата селскостопанска политика (ОСП) е една от най-важните политики на Европейския съюз (ЕС).

Това се дължи на високия ѝ дял в бюджета на Общността - почти 50%, а също така и на обширната територия и големия брой хора, които са пряко засегнати от нея.

Значението на ОСП се определя и от факта, че тя е пряко свързана с Общия пазар и Европейския валутен съюз, които представляват два ключови елемента от постигането на европейската интеграция.

Исторически, Общата селскостопанска политика е първата обща политика на Европейската общност (ЕО) и има ключова роля в изграждането на икономическата и политическата интеграция на ЕС.

Създадена през 1962 г., когато държавите основателки на ЕО се възстановяват от един дълъг период на хранителна криза, прилагането на ОСП стартира чрез субсидиране на производството на основни земеделски продукти, в името на осигуряването на хранителна безопасност. Тази политика обаче, води до генерирането на постоянни излишъци при някои земеделски продукти и е подложена на многократно реформиране.

Фундаментални принципи на ОСП

- Свободна търговия в рамките на Общността на база общи цени;
- Преференции за европейското производство на пазарите на Общността;
- Обща финансова отговорност.

Основни цели на прилаганата сега ОСП

- Осигуряване на приемлив стандарт на живот на фермерите;
- Осигуряване на качествени храни за потребителите на разумни цени;
- Запазване на европейското наследство в селските райони;
- Опазване на околната среда.

Основни инструменти на ОСП – I ви и II ри стълб

Директни плащания и пазарна подкрепа на земеделските производители (1-ви стълб на ОСП)

Директни плащания – система за директно плащане, наречена единно плащане, което не обвързва помощта с наличието и вида на производството. Целта е засилване на пазарната ориентация на земеделието, при което решенията за инвестиции да се ръководят не от разликите във финансовата подкрепа на различните отрасли на селското стопанство, а от пазарното търсене и изискванията на потребителите.

Мерки за пазарна подкрепа – които включват:

- ↪ интервенция и частно складиране;
- ↪ система от вносни и износни лицензии;
- експортни субсидии;
- ↪ политика на качество (защитени наименования за произход, защитени географски указания и храни с традиционно специфичен характер)
- ↪ помощи за повишаване на консумацията на някои продукти (мляко);
- промоционални програми;
- ↪ секторни режими и др.

Политика за развитие на селските райони – II ри стълб

Съсредоточена върху три теми:

- ↪ повишаване на конкурентоспособността на селскостопанския и горския сектори;
- ↪ подобряване на околната среда и ландшафта;
- ↪ подобряване на качеството на живот в селските райони и насърчаване на диверсификацията на тяхната икономика.

Политиката на развитие на селските райони се финансира със средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), допълнени от бюджетите на държавите-членки (национално съфинансиране).

Заключения, свързани с прилагането на ОСП в България до момента

- ↪ Реален положителен ефект за българското земеделие имат директните плащания. Пазарните мерки засягат земеделските производители в много малка степен.
- ↪ Като резултат от директните плащания, започват да се обработват отново площи, които не са използвани през последните 10-15 години.
- ↪ Нараства интересът на земеделските стопани към оформянето на сделките със земя и ползването ѝ, в съответствие с разписаните законови процедури.
- ↪ Наблюдава се използването на по-големи по размер парцели (над 1 дка).
- ↪ Структурата на стопанствата се променя, макар и с бавни темпове – наблюдава се окрупняване и намаляване на броя на малките полупазарни стопанства.
- ↪ Налице е известно реструктуриране на млечното говедовъдство и постепенното уедряване на стопанствата с млечни крави.

- ↪ Увеличава се броят на фермите, изпълняващи стандартите за сурово мляко.
- ↪ В резултат от прилагането на агроекологичната мярка, се увеличава броят на отглежданите застрашени от изчезване местни породи животни.
- ↪ Броят на незаконно ползваните имоти намалява.
- ↪ Подобрява се състоянието на постоянно затревените площи; интересът към биологичното земеделие нараства.
- ↪ Промоционалните програми представляват ефективен пазарен инструмент.
- ↪ Пазарните структури са доминирани от търговци и прекупвачи, които диктуват изкупните цени и създават диспропорции по пазарната верига.

До момента е постигната частично само една от целите на Програмата за развитие на селските райони – подобряване на конкурентоспособността на българското земеделие и то основно във връзка с модернизацията на машини и съоръжения. Няма съществен напредък по отношение на другите мерки – нарастване на доходите в земеделието, повишаване на знанията и квалификацията на земеделски производители, намаляване и спиране на миграцията на селското население.

по данни на Дирекция "Стратегическо планиране" МЗХ

